

מפני שישראל מונין את חדשיהם ללבנה, ועובדי כוכבים מונין את חדשיהם לחמה.

אם לוקה החמה בבוקר כשהחמה במזרח, סימן רע הוא ליושבי מזרח.

ואם לוקה בערב כשהחמה במערב, סימן רע הוא ליושבי מערב.

ואם לוקה באמצע היום כשהחמה באמצע חרקי, סימן רע הוא לכל העולם כולו.

אם פניו דומין לדם, הרב בא לעולם.

ואם פניו דומין לשק עשוי מנוצה של עיזים והוא דומה לשחור, היצי רעב שמשחירין את הפנים באין לעולם.

ואם פניו דומין לזו ולזו, הרב וחיצי רעב באין לעולם.

אם לקה בכניסתו [בשקיעת החמה], סימן הוא שהפורענות שוהה לבא.

ואם לקה ביציאתו [בזריחתו], סימן הוא שהפורענות ממהרת לבא.

ויש אומרים: חילוף הרברים, שאם לקה בשקיעתו פורענות ממהרת לבוא, ואם בזריחתו פורענות שוהה לבא.

ואין לך כל אומה ואומה שלוקה, שאין אלהיה לוקה עמה, שנאמר: ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים.

ובזמן שישראל עושין רצונו של מקום אין מתיראין מכל אלו, שנאמר "כה אמר ה': אל דרך הגויים אל תלמדו, ומאותות השמים אל תחתו, כי יחתו הגויים מהמה!"

הרי למדת: עובדי כוכבים יחתו, ואין ישראל יחתו.

בידוע שאם ירדו גשמים שאין ישראל עובדין כשורה, וישיבת הסוכה שלא כהוגן משולה לשפיכת הקיתון על פני הרב.

או כך פירוש המשנה: ושפך לו רבו קיתון על פניו של עבדו. דהיינו, שאומר האדון לעבדו: צא מלפני כי אי אפשר בשימושך! וירדת גשמים משולה היא לשפיכת הקיתון עלינו.

תא שמע: דתניא ברייתא בהדיא: שפך לו רבו קיתון על פניו, ואמר לו: אי אפשר בשמושך.

ואגב שדיברה הגמרא מעניני סימן קלה מביאה הגמרא גם את הענין הבא:

תנו רבנן: בזמן שהחמה לוקה, סימן רע הוא לכל העולם כולו. משל למה הדבר דומה: למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו, והניח פנס לפניהם כדי שיאיר להם, כעס עליהם ואמר לעבדו: טול פנס מפניהם והושיבם בחושך; כך כשהחמה לוקה אינה מאירה כל כך.

תניא: רבי מאיר אומר: כל זמן [כל פעם] שמאורות לוקין, סימן רע לשונאיהם של ישראל [לשון סגי נהור, והיינו ישראל], מפני שישראל מלומדין במכותיהן, שהם רגילים ללקות יותר מכולם.

משל לסופר [מלמד תינוקות] שבא לבית הספר ורצועה בידו, הרי מי דואג? ודאי מי שרגיל ללקות בכל יום ויום, הוא זה שדואג.

תנו רבנן: בזמן שהחמה לוקה, סימן רע הוא לעובדי כוכבים.

ואם הלבנה לוקה, סימן רע הוא לשונאיהם של ישראל.